

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

IKT. SZÁM: VII/38/19/2019.
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGÁÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT
E M L É K E Z T E T Ő

2019. MÁRCIUS 26. 10.00

Helyszín: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 4. 439/a.

Időpont: 2019. március 26. 10.00

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Bóka János a Véleménynyilvánítás Szabadságáért Felelős Tematikus Munkacsoport elnöke köszöntötte a jelenlévőket és ismertette a napirendet. Jelezte, hogy a napirendi ponttól eltérő tárgyú hozzászólásokra a napirend megtárgyalása után lehetőséget biztosít.

1. napirendi pont: A Nemzetközi Holokauszt Megemlékezési Szövetség keretében kidolgozott antiszemitizmus-definíció alkalmazásának lehetőségei

Dr. Bóka János bevezetőjében elmondta, hogy a Nemzetközi Holokauszt Megemlékezési Szövetség (a továbbiakban: IHRA) keretében kidolgozott antiszemitizmus-definíció alkalmazásának előmozdításáról szóló 1039/2019. (II. 18.) számú Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) úgy rendelkezett, hogy az IHRA által kidolgozott antiszemitizmus-definíció megfelelően irányadó az antiszemitizmus elleni küzdelemben. A Kormány a Korm. határozat 3. pontjában felhívta az igazságügyi minisztert, hogy az Emberi Jogi Munkacsoport Véleménynyilvánítás Szabadságáért Felelős Tematikus Munkacsoportjának (a továbbiakban: Munkacsoport) bevonásával vizsgálja meg ennek a definíciónak az alkalmazási lehetőségét, és erről terjesszen jelentést a Kormány elé. A Kormány számára eddig is prioritás volt az antiszemitizmus elleni küzdelem, nem ezzel a Korm. határozattal vette kezdetét ez a tevékenység, azonban ennek a definíciónak az irányadó jellege, elfogadása egy új fejlemény. Az antiszemitizmus-definíció vizsgálata a Munkacsoport szempontjából két fontos korlát között zajlik. Az egyik az, hogy nem általában véve az antiszemitizmussal kell a Munkacsoportnak foglalkoznia, hanem – az antiszemitizmus-definícióban egyébként megjelenő módon – az antiszemitizmus mint a zsidókkal szembeni gyűlölet kifejezésének verbális vagy fizikai megnyilvánulásával. Az antiszemitizmus egy olyan széleskörű jelenség, ami számos szempontból vizsgálható, a Munkacsoportnak a véleménynyilvánítás szabadságához szorosan kapcsolódó aspektusokkal kellene foglalkozni, ezzel tudja segíteni az igazságügyi miniszter és a Kormány munkáját. A másik korlát annak a vizsgálata, hogy mi tartozik a kormányzati cselekvés hatókörébe. Az antiszemitizmus és általában véve a gyűlöletbeszéd egy ideális világban a társadalom természetes öntisztulási folyamataként kikerülne a társadalmi érintkezés köréből. Ezt a folyamatot a kormányzati cselekvés nem tudja pótolni, de elő tudja segíteni a legsúlyosabb esetek szankcionálásával, jogorvoslat biztosításával, illetve ennek a természetes öntisztulási folyamatnak az elősegítésével. A Munkacsoporttól kérte, hogy a háttéranyagban megfogalmazott állásponti elemekkel, illetve javaslatokkal kapcsolatos álláspontját alakítsa ki, majd ezt a véleményt az Emberi Jogi Munkacsoport elé terjessze jóváhagyásra. Javasolta, hogy a kiküldött háttéranyagban foglalt pontok sorrendjében – a II. ponttól kezdődően – vitassák meg a témát, majd a pontokban fel nem sorolt, egyéb, az antiszemitizmus-definícióval kapcsolatos észrevételeiket és javaslatukat is megfogalmazhatják.

Mikesy György a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek Egyesülete képviselőjében jelezte, hogy az I. ponthoz is volna észrevétele.

I. Az IHRA keretében kidolgozott antiszemitizmus-definíció

Dr. Bóka János elmondta, hogy az I. pont a kidolgozott antiszemitizmus-definíció elfogadásának történetét, illetve a definíció szövegét és a magyarázatául szolgáló egyes pontokat tartalmazza. A Korm. határozat ezt az antiszemitizmus-definíciót megfelelően irányadónak tekinti, ezért a Munkacsoport mandátuma nem terjed ki arra, hogy magával a definícióval kapcsolatban tegyen észrevételeket.

Mikesy György elmondta, hogy természetesen támogatja a Korm. határozat célját, csak pontosítani kellene. Nem elég csak a büntető kategória felől, hanem nevelő cézzal is kell megközelíteni. Úgy kellene megfogalmazni az antiszemitizmust, mint a rasszizmus egyik fajtáját, mert a rasszizmust többen megértik, mivel a mindennapi életben találkozunk a megjelenésével. Vannak, akik visszaélnak az antiszemitizmus vádjával, politikai fegyverként felhasználják az antiszemitizmust. Ezeknek a visszaéléseknek is büntető kategóriába kell tartozniuk.

Dr. Bóka János egyetértett azzal a megállapítással, hogy az antiszemitizmus elleni küzdelem nem kizárólag büntetőjogi keretek között értelmezhető. A háttéranyag a büntetőjogi megközelítése mellett a személyiségi jogok megsértésével, a gyülekezési joggal, a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) hatásköreivel, a nemzetközi és európai együttműködéssel, illetve az oktatási, képzési szempontokkal is foglalkozik. Ez egy kellően átfogó megközelítés, ami a Munkacsoport hatáskörével érintkező elemekre koncentrálna. Az antiszemitizmus vádjával való visszaéléssel kapcsolatban elmondta, hogy a szövegben szereplő antiszemitizmus-definíció hatékony alkalmazása és érvényesülése nem csak azt szolgálja, hogy azonosítsuk azokat az antiszemita gyűlöletbeszéd elemeket, amelyet a definíció alapján antiszemitizmusnak lehet tekinteni, hanem ennek a definíciónak a hatékony alkalmazásával elhatárolhatóak lehetnek azok a politikai nyilatkozatok, amelyek ilyen jellegűnek nem tekinthetők. Azzal, hogy az antiszemitizmus-definíciót hatékonyan alkalmazzák, irányadónak tekintik a társadalmi életben, kormányzati cselekvésben, ezáltal az antiszemitizmus vádjával való visszaélés ellen is küzdenek. Az antiszemitizmus és a rasszizmus kapcsolatára megjegyezte, hogy természetesen az antiszemita gyűlöletbeszéd – mint minden gyűlöletbeszéd – bizonyos hasonlóságokkal rendelkezik általában véve a rasszizmus és az idegengyűlölet körében megnyilvánuló gyűlöletbeszéd jelenségekkel. A Munkacsoport feladata az, hogy egy konkrét antiszemitizmus-definíció lehetséges alkalmazási köreit azonosítsa, a Korm. határozat ezt a feladatot tűzte ki az igazságügyi miniszter számára. Általában véve a rasszizmussal és idegengyűlölettel kapcsolatos állásfoglalás túlmutatna a jelenlegi feladatszabás keretein.

Mikesy György hangsúlyozta, hogy a visszaélés vádját valahog meg kell fogalmazni írásban.

II. A definíció alkalmazásának relevanciája a magyar büntetőjogi szabályozás körében

Dr. Bóka János a II. pont bevezetéseként elmondta, hogy a magyar büntetőjogi szabályozás kereteit a Tanács rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló 2008/913/IB kerethatározat határozza meg. Ennek megfelelően az önkényuralmi jelkép használata, közösség elleni uszítás, nemzeti szocialista vagy kommunista rendszerek büneinek nyilvános tagadása, illetve közösség tagja elleni erőszak bűncselekményeken keresztül igyekszik ezt a kört lefedni. Az előzetes álláspont egy negatív állásfoglalást tartalmaz, amely úgy szól, hogy ez az antiszemitizmus-definíció önmagában büntetőjogi kodifikációra nem alkalmas fogalom. Ettől függetlenül a definíció által lefedett gyűlöletbeszéd elemek büntetőjogi szankcionálásra alkalmas elemeinek a büntetőjogi szankcionálása megfelelő módon megvalósul. Amennyiben a Munkacsoport tagjai hozzájárulnak a végleges anyagban ezt a negatív állásfoglalást egy pozitív állásfoglalásra cserélnék fel, ami olyan értelemben rendelkezne, hogy a büntetőjogilag indokolt fellépést a hatályos jogszabályok lehetővé teszik.

Dr. Bodó Kristóf a Tett és Védelem Alapítvány (a továbbiakban: TEV) képviselőjében elmondta, hogy a TEV egy speciális jogvédő szervezet, kizárólag ezzel a kérdéskörrel foglalkozik. A jogszabályi környezettel kapcsolatban megjegyezte, hogy 2012. óta, a TEV megalakulása óta olyan jogintézmények kerültek a magyar jogrendszerbe – az Alaptörvény és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény módosítása, illetőleg az új polgári törvénykönyvbe (a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, a továbbiakban: Ptk.) beiktatott jogérvényesítési lehetőség, továbbá a gyűlöletre uszítás bűncselekmény elkövetési magatartásának bővítése –, amelyek megalkotásában a TEV is részt vett. Úgy látják, hogy nem feltétlenül a jogalkotással van probléma, hanem a jogalkalmazással. Álláspontjuk szerint a közösség elleni uszítást, a gyűlöletre uszítást a bírói gyakorlat a '90-es években született alkotmánybírói, illetőleg legfelsőbb bírósági határozatok alapján megfélemlíti az erőszakra uszítással, ezért az elmúlt három évben sok helyen felszólaltak annak érdekében, hogy a magyar jogszabályi környezet is feleljen meg a vonatkozó kerethatározatnak és különítse el a gyűlöletre, illetőleg az erőszakra uszítást mint elkövetési magatartást. Ez megvalósult, az Országgyűlés ennek nyomán módosította a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényt (a továbbiakban: Btk.). Az IHRA definícióval, illetve a büntetőjogi vonzatával kapcsolatban megjegyezte, hogy nem a definíció új, hanem az IHRA által felsorolt típuscselekmények. A XXI. században az antiszemitizmusnak egy új formája jelent meg, az anticionizmusba bújtatott antiszemitizmus, amire a jogalkotónak fel kell készülnie. Ez Nyugat-Európában egyre erősebb, a rasszizmus, antiszemitizmus helyzetét teljes egészében átvette. Az IHRA által meghatározott cselekmények megjelennek a magyar közéletben is. Az elmúlt tíz évben az Izraeli Nagykövetség előtt több alkalommal égettek izraeli zászlót, ami nem Izrael állam bírálata volt, hanem antiszemita cselekmény egy ilyen köntösbe bújtatva. Emlékeztetett rá, hogy volt arra is felvetés, hogy a magyar országgyűlési képviselőket listázni kellene. Ez szintén megjelenik a típuscselekmények között. A TEV álláspontja szerint ezeket a típuspéldákat kellene alapul venni és felkészülni ezen új típusú antiszemitizmusra, ugyanis a jelenlegi büntetőjogi környezet a klasszikus antiszemitizmusra nyújt megoldást, főleg amióta elvált egymástól az erőszakra, illetőleg a gyűlöletre uszítás. Ellenben az anticionizmusba burkolt antiszemizmussal szemben, az utolsó 4-5 típuscselekménybe sorolható magatartás vonatkozásában nincsen olyan jogszabályi környezet, illetve a joggyakorlat sem olyan, hogy a tételes anyagi jog alkalmazásával ezen típuscselekményekkel szemben bármilyen módon fel lehetne lépni. A TEV álláspontja az, hogy ezen típuscselekményekbe, a közösség tagja elleni erőszak, a közösség elleni uszítás, a holokauszt tagadás, illetőleg a tiltott önkényuralmi jelkép használatába nem illeszthető bele. Meg lehetne fontolni egy új különös részi büntetőjogi tényállás Btk-ba iktatását egy szubszidiárius bűncselekményként. Nagyon előremutató, amit a magyar törvényhozás, illetve a Magyar Kormány az elmúlt években az antiszemitizmus megfékezéséért tett. Jelenleg Magyarországon az új típusú antiszemizmussal még annyira nem erős a megjelenése, de fel kell készülni rá, és a jelenlegi büntetőjogi környezet erre még nem ad válaszokat.

Mikesy György megjegyezte, hogy **Bodó Kristóf** hozzászólása alátámasztja, hogy az I. pontban részletesebben kellene a definíciót meghatározni.

Dr. Bóka János az elhangzott konkrét javaslattal kapcsolatban megjegyezte, hogy amikor a Korm. határozat irányadóan tekinti ezt az antiszemizmussal-definíciót, ezzel az antiszemizmussal-definíciónak azokra az elemekre is utal, amelyek pontosan ezeket az anticionista köntösbe bújtatott antiszemita gyűlöletbeszéd elemeket nevesítik, illetve ilyen típuscselekményt fogalmaznak meg. Ez a jelenség Magyarországon viszonylag új keletű, és amennyiben ezt az antiszemizmussal-definíciót megfelelő módon becsatornázzák az oktatási, képzési programokba, akkor tudnak adni a jogalkalmazók számára egy esélyt arra, hogy a rendelkezésükre álló büntetőjogi eszközökkel – amennyiben erre lehetőség mutatkozik – a gyűlöletbeszédnek ezekkel a megnyilvánulási formáival szemben is fellépjenek. Jelenleg idő előtti lenne egy különös részi tényállással indítani a fellépést. Egyelőre a jogalkalmazói gyakorlat feltérképezése és az antiszemizmussal-definíció becsatornázása a képzési programokba az a lépés, ami kormányzati szempontból indokolt lehet.

Dr. Kara Ákos az IM Büntető Anyagi Jogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Kodifikációs Főosztályának főosztályvezetője egyetértett **Bóka János** álláspontjával. Ezek a tényállások kellően absztraktak, ugyanakkor nem csak antiszemizmussal, hanem általában a rasszizmussal, gyűlöletbeszédre

vonatkoznak. Köszönhetően az Alaptörvény és a Ptk. módosításának és a TEV ez ügyben végzett tevékenységének, észlelhető a joggyakorlat elmozdulása az azt megelőző állapottól. A hírekből egyértelműen látszik, hogy egyre több esetben alkalmazzák ezeket a tényállásokat. A közösség tagja elleni erőszakot a Btk. 216. § (1) bekezdése egy nagyon széles körű magatartást, jóval a gyűlölet kialakulását megelőzően büntetni rendeli. Érdemes megvárni, hogy ezt hogyan tudják alkalmazni a gyakorlatban. A büntetőjognak van *ultima ratio* jellege is, és az itt tételesen felsorolt újfajta elkövetési magatartások között van olyan, ami határeset, hogy mikor lesz az adott cselekmény valóban bűncselekmény. Javasolta, hogy a képzés eredményességét és a gyakorlat alakulását várják meg.

Dr. Bodó Kristóf megerősítette, hogy a TEV álláspontja is az, hogy alapvetően a magyar jogszabályi környezet a legtöbb antiszemita gyűlöletcselekmény elleni fellépésre tökéletesen alkalmas, sokkal inkább a jog alkalmazásának a képzésétől, oktatásától várható olyan elmozdulás, ami alapján merik alkalmazni a vonatkozó különös részi tényállásokat. Mivel a Munkacsoport témája jogalkotással kapcsolatos felvetések megfogalmazása volt, ezért jelezte, hogy a jelenlegi joggyakorlat az anticionizmus köntösbe bújtatott antiszemitizmussal kapcsolatban nem hajlandó fellépni. Ezt leginkább valóban a képzés, az oktatás és az érzékenyítés fogja tudni megoldani. A jogalkotás világossá tette, hogy az erőszakra uszítás és a gyűlöletre uszítás nem szinonim fogalmak.

Dr. Hitesy Edina a BM Jogszabály-előkészítő és Koordinációs Főosztályának képviselőjeként elmondta, hogy az IM-mel együttműködve a közelmúltban több alkalommal vizsgálták a gyűlölet-bűncselekményekkel szembeni fellépés jogi lehetőségeit. Ebben elsősorban mint a Rendőrséget irányító tárca vettek részt. Nem tartják most időszerűnek a Btk. módosítását, mert a Korm. határozat végrehajtása érdekében jelenleg mérik fel azt, hogy a rendészeti képzésbe milyen módon illeszthető bele. Jelezte, hogy a nyomozás metodikai, nyomozás taktikai oktatásban már jelenleg is benne van. Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) tájékoztatása szerint most készítének elő egy ORFK utasítást, ami nem kifejezetten az antiszemitizmus által motivált cselekményekre, hanem általánosságban a gyűlölet által motivált bűncselekmények rendőrségi kezelésére kíván metodikát adni az eljáró hatóságoknak, nem csak a büntető eljárás, hanem annak az összes kapcsolódó területén. Ha a jogi keretek megfelelőek, az kevés, ha a jogalkalmazói gyakorlat megfelelő, meg az is kevés, ezért az ORFK önálló szakvonalat működtet a gyűlölet-bűncselekményekkel szembeni minél hatékonyabb fellépés érdekében. Ennek keretében érzékenyítő képzéseket tartanak a nyomozóhatóságok eljáró tagjainak és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal munkatársainak. A felismerési képesség fejleszthető és fejlesztendő. Az előkészítés alatt álló ORFK utasítás célja az, hogy a nyomozó hatóság az eljárása során a sértett felé azt az üzenetet közvetítse, hogy a gyűlölet-bűncselekményeket, azok indítékát minden esetben körültekintően vizsgálja. A nyomozók érzékenyítésével elérhető lehet, hogy a sértett áldozat megnyíljon. A BM álláspontja is az, hogy várják meg, hogy a képzés mennyire lesz eredményes, nem biztos, hogy egy újabb tényállás beiktatása lenne a megfelelő megoldás.

Mikesy György hozzátette, hogy a kutatás szabadságáról nem szabad elfeledkezni. Két évvel ezelőtt a Munkacsoport ülésén arról beszéltek, hogy az antiszemitizmusra való hivatkozással vagy a zsidók érzékenységére való hivatkozással nem lehet korlátozni a kutatások szabadságát. A fiatal nemzedékek mindig érdeklődnek az új kutatási témák felől, akár a holokauszt, akár bármilyen más témában. Korlátozni nem szabad pusztán azért, mert érintik az antiszemitizmust vagy a zsidók érzékenységét.

Dr. Bóka János elmondta, hogy a TEV megjegyzése alapján egy rövid szövegszerű módosító javaslatot fog tenni az oktatás, képzéssel kapcsolatban és bízik benne, hogy ez a felvetésre megfelelő választ ad majd.

III. A definíció alkalmazhatóságának lehetősége a gyülekezési jog szabályozásával összefüggésben

Dr. Bóka János felvezetőjében ismertette az előzetes állásfoglalást, hozzátette, hogy a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) rendelkezései a gyülekezési jog gyakorlásának egyébként is meghatározzák bizonyos feltételeit, amelyek kizárják az antiszemita közbeszéd egyes elemeinek megjelenését a gyülekezési jog gyakorlásának ürügyén.

Jósa Bálint a Szubjektív Értékek Alapítvány képviselőjében elmondta, hogy évek óta próbálnak valamilyen módon civil eszközökkel fellépni és olyan megmozdulásokat szervezni, amelyek felhívják a figyelmet a témára. A Bátorság Napi emléktúra egy történelmi emléktúra volt, amelyen a sajtó munkatársai egy horogkeresztes zászlókkal vonuló társaságot követtek. Történetek is ezzel kapcsolatos bejelentések, illetve arra vonatkozólag is voltak különböző jelzések, hogy ez a túra valamilyen módon kimeríti az itt meghatározott tényállásokat. Mégis úgy tapasztalják, hogy tartható ilyen típusú emléktúra. Érti a túra szervezőinek érvelését, és szimpatizál azokkal, akiknek ez a túra nem szimpatikus. Megkérdezte, hogy az új Gytv. hatályba lépése vajon megoldja-e a problémát.

Dr. Juhász Zoltán az IM Közigazgatási Bírósági Rendszer Szervezéséért Felelős Főosztály képviselőjében elmondta, hogy közreműködött az új Gytv. megalkotásával kapcsolatos munkálatokban. Az új Gytv. a jogalkotó szempontjából választ ad **Jósa Bálint** kérdésére. Úgy látják, hogy a jogalkalmazók képzésében kellene ezt erősíteni, illetve átgondolni, hogy az antiszemitizmus-fogalom hogyan orientálhatja a jövőben a jogalkalmazót. A törvény – amely nagyon széleskörű jogösszehasonlító, nemzetközi emberi jogi követelményeket figyelembe vevő előkészítő munka eredményeképpen született meg – alkalmas erre. Szintén követelmény, hogy a gyülekezés gyakorlásának lehető legteljesebb szabadsága is érvényesüljön. A jogalkalmazó számára a megfelelően rugalmas tényállásokat a jogalkotó biztosította és ezt megfelelően a jogalkalmazónak kell kitöltenie.

Dr. Bóka János megerősítette az elhangzottakat, elmondta, hogy a rendelkezéssel a jogalkotói szándék egyértelmű. A jogalkotói szándék a jogalkalmazói fellépést nem helyettesíti, de a jogalkotó a jogalkalmazó kezébe megfelelő eszközt adott ahhoz, hogy a társadalmi elvárásoknak az ezzel kapcsolatos jogalkalmazói gyakorlat meg tudjon felelni. Ehhez a jogalkalmazók felkészítésével, oktatásával is hozzá tudnak járulni. Rendszeres időközönként a Gytv. 14. § joggyakorlatát meg kell vizsgálni, ilyen alapanyag még nem áll rendelkezésre.

Dr. Hitesy Edina egy példával egészítette ki az elhangzottakat. A Kitérés napi megemlékezést a Budapesti Rendőr-főkapitányság első fokon megtiltotta. Tiltó határozatában a Gytv. 14. §-ban foglaltakat hívta fel. Hangsúlyozta, hogy mivel nemrég lépett hatályba az új Gytv., nem lehet még tendenciákról beszélni. A Kitérés napi megemlékezéssel kapcsolatos Fővárosi Törvényszéki ítélet még az előző gyülekezési törvény szerinti logika mentén született meg. A Rendőrség felismerte azokat a körülményeket, amelyek arra engedtek következtetni, hogy nem arról van szó, ami a gyűlés megtartása iránti bejelentésben szerepelt, hanem egészen más tényezők is voltak mögötte. A Törvényszék hatályon kívül helyező határozata ugyanakkor visszanyúlt az előző Gytv.-hez és utalt a veszélyeztetés közvetlenségére, és a gyülekezési jog minél szélesebb érvényre juttatása érdekében a tiltás helyett lehetőség szerint tudomásul kell venni, majd oszlatni. A Rendőrség ezt az álláspontot nem osztja, azon az állásponton van, hogy amennyiben térszerű adat merül fel arra nézve, hogy tiltó ok áll fenn, akkor a Rendőrség továbbra is tiltani fogja. Ha a Törvényszék hatályon kívül helyezi az első fokú tiltó határozatot, akkor a Rendőrségnek nem marad más eszköze, mint a Gytv. alapján fellép a már megvalósult konkrét jogsértés ellen. Megvédte a Rendőrség jogalkalmazói gyakorlatát és elmondta, hogy a Rendőrség üdvözli az új Gytv.-t, amely rengeteg olyan támpontot ad, ami miatt korábban támadásnak volt kitéve.

Jósa Bálint elmondta, hogy megnyugtató válaszokat kapott. Hangsúlyozta, hogy nem a rendőrség munkája volt a kritikai észrevétele tárgya, hanem az emléktúra szervezői, akik a Gytv. alól próbálják magukat kivonni. Megjegyezte, hogy sport és kulturális rendezvények keretében is előfordulnak hasonló antiszemita fellépések, amelyek nem a gyülekezési jogszabályok alá tartoznak. Az éberség ilyen szempontból elég széles kell, hogy legyen. Például a félkatonai kinézet vagy a kórhű ruhákban való megjelenés tipikusan olyan elemek, amelyek felkelthetik hatóságok érdeklődését. Üdvözölte, hogy az új Gytv. már ezt is tiltja.

IV. A definíció alkalmazásának lehetősége a személyiségi jogok megsértése, illetve a jogsértés szankciórendszere körében

Dr. Bóka János ismertette az előzetes álláspontot. Elmondta, hogy a háttéranyagban részletesen kifejtik, hogy az egyén valamely közösséghez tartozásán keresztül, amennyiben ez a személyes érintettsége, illetve személyiségének lényeges vonásának minősülő tulajdonságára utal, érvényesíthető igény az, ami a jelenlegi alkotmányos szabályrendszerek között megvalósítható. E tekintetben nem látnak jogalkotási helyzetet.

Dr. Bodó Kristóf üdvözölte, hogy ez a rendelkezés bekerült a Ptk-ba. Elmondta, hogy 2014. március 15. óta ezen új jogintézmény kereteit megpróbálják kihasználni, van gyakorlati tapasztalatuk, ami visszahathat a jogalkotásra. Magyarországon az antiszemita gyűlöletcselekmények nem fizikálisak, hanem verbálisak. A XXI. században az antiszemita gyűlöletcselekmények jelentős része az online térben zajlik, a különböző internetes platformok, híroldalak kommentjeiben, illetve e-mailben. Ezzel kapcsolatban az a gyakorlati tapasztalatuk, hogy az igényérvényesítés esélyét nem segíti az, hogy egy viszonylag szűk, 30 napos jogvesztő anyagi határidő lett a Ptk-ba iktatva. A korábbi, 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról és az új Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) alapján is egy keresetlevélnek megvannak a kötelező tartalmi elemei, meg kell jelölni az alperest, illetve meg kell jelölni az alperesnek bizonyos személyes adatait. Az online térben ezek a cselekmények leggyakrabban anonim módon zajlanak. Így az esetek jelentős részében arra esély sincs, hogy a 30 napos jogvesztő határidőn belül bárki igényt érvényesítsen, hacsak azt nem egy ismerőse vagy egy közszereplő követi el a sérelmére. 2-3 évvel ezelőtt a TEV azt javasolta, hogy mind a Ptk-nak, mind a Pp-nek, mind az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvénynek minimális revíziója kerüljön végrehajtásra. Álláspontjuk szerint a Pp. szerinti előzetes bizonyítás megkezdéséhez kellene kötni ezt a 30 napos jogvesztő határidőt, nem a keresetindításhoz. Hozzátette, hogy az elektronikus hírközlésről szóló törvény alapján IP címet, illetve előfizetői adatokat főszabályként bűnüldözési célból lehet kiadni. A TEV most is ennek a felülvizsgálatát javasolja. Javasolja továbbá biztosítani az adatlekérés lehetőségét a polgári bíróságoknak is egy előzetes bizonyítás keretében, annak érdekében, hogy IP címek, illetve előfizetői adatok alapján az alperes jogsértő személye, illetve a keresetlevélhez szükséges adatai beazonosítva legyenek. A TEV monitoring tevékenysége ellátása során azt tapasztalja, hogy felderíthetetlen az esetek 99 %-a, amelyet gyűlöletcselekményként tudnak aposztrofálni. Az ilyen esetekben a jogérvényesítés szinte kizárt.

Jósa Bálint kiegészítette az elhangzottakat azzal, hogy a TEV-vel a No Hate – gyűlöletbeszéd elleni kampánybizottságban együtt vettek részt. AZ Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: GDPR) még annak a lehetőségét is megszüntette, hogy a tartalmat előállító vagy a honlapot üzemeltető személyét meg lehessen keresni. Így már one-on-one alapon sem tudják egy szolgáltatónak jelezni, hogy az általa szolgáltatott internetes honlapon valamilyen gyűlöletbeszéd van.

Dr. Pintér István a Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány képviselőjében támogatta a TEV IP címek elérhetőségével, megtudásával kapcsolatos javaslatát.

Mikesy György jelezte, hogy az anyagból kimaradt az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amelyben van egy utalás a személyiségi jogok védelmével kapcsolatban.

Dr. Boros Zsuzsanna az IM Magánjogi Kodifikációs Főosztály képviselőjében megköszönte az észrevételeket, elmondta, hogy részt vett a Ptk. kodifikációjában. Végigkísérte, hogy viszonylag nehéz volt megvalósítani egy tényállást a gyűlöletbeszédrel kapcsolatban. Korábban az Alkotmánybíróság több határozatot hozott ennek kapcsán. Az volt nehéz, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága és a gyűlöletbeszéd szankcionálása között a jogalkotó megtalálja a megfelelő határt. Voltak kísérletek korábban önálló gyűlöletbeszéd törvényekre, amelyek nem mentek át az Alkotmánybíróság kontrollján. Ezért örömteli, hogy a Ptk-ba úgy kerülhetett be ez a tényállás, hogy kiállta az alkotmányosság próbáját. A Pp-ben megpróbálták ehhez kapcsolódóan megfelelő eljárási szabályokat alkotni. Elmondta, hogy a kollégáinak tolmácsolni fogja az észrevételeket. Valamilyen keretek közé

kell szabni a jogérvényesítést és ennek megfelelően alakult a jogszabályban a szöveg. Ez esetben is nagyon fontos, hogy a jogalkalmazói gyakorlat, hogyan kezeli ezt a kérdést.

Dr. Bóka János a IV. pont lezárásaként elmondta, hogy az uniós adatvédelmi rendelkezések GDPR által meghatározott kereteken a magyar jogalkotó sem tud túllépni. Ez a rendelkezés bizonyos nehézségeket támaszt. A megsértett közösség tagjának igényét illetően, a jogsértés megtörténtétől számított 30 napos jogvesztő határidőről rendelkezik a jogszabály. Az elhangzottak alapján javasolta, hogy vizsgálják meg ennek a 30 napos jogvesztő határidőnek a gyakorlati érvényesülését, illetve azt, hogy az ezzel kapcsolatos tapasztalatok szükségessé tesznek-e jogalkotói fellépést, és a IV. pontban megfogalmazott előzetes álláspontot ezzel egészítsék ki.

Mikesy György támogatta a javaslatot és hozzátette, hogy a 30 napos jogvesztő határidő felülvizsgálata érinti a fogyatékos személyeket is, mert nekik alacsony az érdekérvényesítő képességük, nehezen tudnak kommunikálni, több segítségre szorulnak. A fogyatékos személyek, mire eljutnak a felismerésig, addigra a 30 napos jogvesztő határidő lejártja miatt nem tudják érvényesíteni.

Dr. Bóka János jelezte, hogy az utóbbi észrevételről értesíteni fogja az ez ügyben illetékes Tematikus Munkacsoportot, az a munkacsoport tud állást foglalni arról, hogy milyen módon kíván ezzel foglalkozni.

V. A definíció alkalmazhatóságának lehetősége az NMHH gyakorlatában

Dr. Bóka János elmondta, hogy a háttéranyag számos konkrét javaslatot tartalmaz. Az NMHH-nak mind hatósági, mind nem hatósági jogkörben megvalósított tevékenységével kapcsolatban, illetve az esetlegesen a jogsértés miatt alkalmazandó arányos szankció megállapítása során figyelembe vehető szempontoknak a kibővítését is célozza.

Dr. Nyakas Levente az NMHH képviselőjében elmondta, hogy folyt egy konzultáció az IM-mel a tekintetben, hogy az NMHH hatósági, illetve nem hatósági eljárásaival kapcsolatban milyen javaslatok fogalmazhatóak meg. A 4. javaslattal kapcsolatosan pontosítást kért. Elmondta, hogy a hatósági eljárásban a hagyományos médiumok esetében ezt a szankcióalkalmazási rendelkezést a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) tartalmazza. Az online környezettel kapcsolatban és a bírósági eljárásokkal kapcsolatban nincs hatósági hatáskörük. Ez a javaslat abban az esetben merült fel, amikor az NMHH már részt vesz egy bírósági eljárásban, hozzáférhetetlenné tesz valamit, de abba a problémába ütközik, hogy aldomaint nem tud blokkolni. Ilyenkor felmerül a kérdés, hogy megvan-e a lehetősége az egész oldal blokkolására, annak érdekében, hogy a bírósági jogerős döntést végrehajtsa. Javasolta, hogy ez a javaslat az anyagban más helyre kerüljön. Jelezte, hogy a többi javaslattal kapcsolatos kisebb észrevételeit írásban fogja megtenni. Hozzátette, hogy az Internet Hotline munkatársaival egyeztettek, akik elmondták, hogy ismerik és alkalmazzák a definíciót. A második javaslatot kiegészítette azzal, hogy azon az önszabályozó szervezetek vonatkozásában értik a javaslatot, akikkel kapcsolatban állnak például a társszabályozás keretében.

Dr. Bodó Kristóf az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele – mely az NMHH kötelezettsége – tekintetében megjegyezte, hogy a kuruc.info az az oldal, ami a gyűlöletbeszéd zászlóshajója Magyarországon. A TEV a kezdetektől fogva igyekezett ezzel szemben fellépni. Részint a TEV-nek köszönhető, hogy például közösségi oldalon kuruc.info kb. 4-5 éve már nem érhető el, de az anyaoldal továbbra is működik. Ezért a TEV ismeretlen tettes ellen feljelentést tett 3-3,5 éve. Tudták, hogy a tettes beazonosítása nem fog eredményre vezetni, de éltek a lehetőséggel, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC törvény (a továbbiakban: Be.) alapján külön eljárás keretében is elrendelhető az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele. Az ügyészség benyújtotta a vonatkozó indítványát, a Fővárosi Törvényszék 2,5 éve jogerősen elrendelte a kuruc.info honlapjának hozzáférhetetlenné tételét. A kuruc.info ennek ellenére jelenleg is elérhető. Ennek megfelelően szükség lenne a jogszabályi környezet változására.

Dr. Nyakas Levente elmondta, hogy az NMHH jelezte a bíróságnak, hogy az ítélet nem tudja végrehajtani, mert a domaint nem lehet blokkolni. Az ítélet a holokamu oldalra vonatkozott, amely a domainként szerepel. Ez egy technikai probléma, lehetetlen a domaint blokkolni. Olyan dinamikusan működő IP cím kiosztások vannak, ami alapján hiába hajtja végre az NMHH a blokkolást, új IP címeken fog jelentkezni. Már dolgoznak rajta, hogy ezt hogyan lehet adott esetben megtenni.

Dr. Pintér István a nem hatósági jogkörökkel kapcsolatban megkérdezte, hogy az Internet Hotline-t hogyan működtetik.

Dr. Nyakas Levente elmondta, hogy ez nem hatósági jogkör, egy nemzetközi szervezet részeként vállalta fel a Hatóság, hogy elősegíti a jogérvényesítést. Ha büntető tényállásba tartozó jogsértést jelentenek be, akkor az Internet Hotline megpróbálja elérni, hogy tegyék hozzáférhetetlenné vagy vegyék le az adott tartalmat. Ebben közvetítőként jár el az NMHH.

Dr. Pintér István megkérdezte, hogy amennyiben nem ütközik Btk. tényállásba a cselekmény, illetőleg, ha nincs bejelentés, akkor a tartalom marad-e az interneten.

Dr. Nyakas Levente elmondta, hogy 9 kategóriában fogad bejelentéseket.

Dr. Bóka János jelezte, hogy a kérdések megválaszolása érdekében összekapcsolja az NMHH-t és a Geopolitikai Tanácsot, illetve megkérdezte, hogy a kérdés releváns-e a Korm. határozat végrehajtása szempontjából.

Dr. Pintér István megerősítette, hogy a kérdés releváns. Ezek a cselekmények egyre inkább és egyre változatosabban az online térben kerülnek megvalósításra. Nem ért egyet azzal, hogy egy IP címet nem lehet beazonosítani. Jelezte, hogy szeretné ezt a gyakorlatot megismerni. Megkérdezte, hogy van-e arra lehetőség, hogy folyamatos állami monitorozás alá kerüljenek az ilyen tartalmak, illetve arra, hogy az állam folyamatosan monitorozza a deep webet is. A nagy keresőrendszerek az egész internetnek 4-5%-át fogják át. Megkérdezte továbbá, hogy az állam folytat-e folyamatos monitorozási tevékenységet. Álláspontja szerint az állam felelőssége nem megkerülhető ezen a területen.

Dr. Bóka János jelezte, hogy ez a felvetés túlmutat a Munkacsoport jelenlegi ülésének keretein. Az anyag nem tesz olyan javaslatot, ami abba az irányba mutatna, hogy az államnak az online tartalmaknak folyamatos, szisztematikus ellenőrzését és monitorozását végeznie kellene. Az NMHH által működtetett Internet Hotline egy bejelentésekre reagáló rendszer, ebben a rendszerben is számos perspektíva van, ami hozzájárul ahhoz, hogy az online tartalmak szűrése megfelelő módon megtörténjen. Kérte a Geopolitikai Tanácsot, hogy az NMHH-val közvetlenül vegye fel a kapcsolatot. **Bóka János** egyetértett az NMHH konkrét javaslataival. Elmondta, hogy a V. pont 4. javaslata nem az NMHH hatósági gyakorlatára vonatkozik, hanem a bírói joggyakorlatot orientáló esetleges rendelkezések lehetőségét kívánja megvizsgálni. Javaslatot tett az V. pont címének kiegészítésére, hogy az ne csak az NMHH gyakorlatára, hanem a bírói gyakorlatra is vonatkozzon, valamint a javaslatok csoportosításának módosítására. Jelezte, hogy várja az NMHH-tól a további pontosításokat írásban.

Dr. Hitesy Edina elmondta, hogy az NMHH által működtetett Internet Hotline kézzel fogható hozadéka, hogy az NMHH és az ORFK között érvényben van egy együttműködési megállapodás, amely kifejezetten a pedofil tartalmakra terjed ki. Ez egy plusz hozzáadott érték ahhoz, hogy a nyomozó hatóságok látókörébe kerüljenek azok, amik egyébként hivatalból üldözendő bűncselekmények, de mindaddig nem tudják hivatalból üldözni, amíg nem szereznek róla tudomást. Ez egy jó út, amit nem szabad alulértékelni vagy nem értékelni.

Dr. Pintér István hangsúlyozta, hogy nem javasolta, hogy az NMHH ezt a tevékenységét hagyja abba. Megerősítette, hogy a kérdése a folyamatos állami monitorozásra vonatkozik, mert ebben igen erős hiátus látszik. Hangsúlyozta, hogy nem ért egyet azzal, hogy a kuruc.infot nem lehet eltüntetni a kibertérből. Elmondta, hogy tízéves kutatási tapasztalataik vannak a kibertérrel kapcsolatban,

amelyeknek az eredményeit szívesen megosztják. Felvetette, hogy az NMHH hatósági jogkörrel eljárhat a blogok, a közösségi média vagy az egyéni felhasználók által feltöltött videók, írások esetében is. Az ilyen gyűlölet-bűncselekmények, antiszemita megnyilvánulások döntően ebben a szegmensben jelennek meg, a fiatalokat ők érik el. Nagy előrelépés lenne, ha ez a fajta monitorozás hatósági jogkörbe kerülne.

Mikesy György rámutatott a monitorozás nehézségére. A kurunc.info-val kapcsolatban az a nehézség, hogy Amerikában van a szerver, és az amerikai törvények szerint nem ütközik törvénybe, ezért elutasították a magyar állam megkeresését. Elmondta, hogy húsz éven át volt a közmédia kuratóriumi tagja, ismeri az NMHH tevékenységét, amely minden dicsőretet megérdemel.

Dr. Bóka János megjegyezte, hogy az antiszemita gyűlöletbeszéddel szembeni fellépés kellően magasztos célkitűzés ahhoz, hogy a mindenkori kormányzat és a Munkacsoport is bölcsen és kellő mérséklettel nyúljon a kérdéshez. Sem jogilag, sem politikailag nem lenne szerencsés, hogy az antiszemita gyűlöletbeszéddel szembeni fellépéshez olyan képzetek társulnának, mint ami valamilyen módon a cenzúrához vagy az internetes kommunikáció általános monitorozáshoz kötné ezt a fellépést. Ez nem szolgálja azokat a célokat, amelyek ezt a fellépést motiválják.

VI. A definíció megjelenítésének lehetősége a nemzetközi és európai együttműködés körében

Dr. Bóka János ismertette az írásbeli javaslat két pontját, amelyekhez szóbeli kiegészítést tett, amely az Európa Tanács Budapesten, 2001. november 23-án kelt Számítástechnikai Bűnözésről szóló Egyezményének kiegészítő jegyzőkönyvére vonatkozik, amely a rasszista és xenofób jellegű cselekmények kriminalizációjára vonatkozik. Ez az Európa Tanács 189. számú egyezménye, amely azon tagállamok előtt áll nyitva aláírásra és ratifikációra, amelyek a budapesti egyezményt aláírták és ratifikálták. Magyarország ezek közé a tagállamok közé tartozik, de a kiegészítő jegyzőkönyvet még nem írta alá. A Korm. határozat új helyzetet teremt abból a szempontból, hogy egyrészt a 12. jegyzőkönyv, másrészt a budapesti egyezmény kiegészítő jegyzőkönyve ratifikációjának kérdését újra meg lehet vizsgálni abból a szempontból, hogy ez hozzájárulna-e az antiszemitizmus elleni küzdelem célkitűzéseinek megvalósításához. Ezzel a kiegészítéssel együtt kérte a résztvevők észrevételeit.

Dr. Pintér István tájékoztatást kért az interneten folytatott jogellenes gyűlöletbeszéd elleni magatartási kódexről, amelyet az Európai Bizottság és négy nagy IT vállalat fogadott el 2016. májusban, valamint arról, hogy a végrehajtását Magyarországon figyelemmel kísérik-e.

Dr. Bóka János válaszában elmondta, hogy az együttműködési megállapodás végrehajtását az Európai Bizottság folyamatosan monitorozza és erről nyilvános anyagok is rendszeresen megjelennek. Ígéretet tett rá, hogy ezeket az anyagokat a Munkacsoport tagjai részére eljuttatják.

Dr. Bodó Kristóf elmondta, hogy a TEV előremutónak tartaná mind az egyezmények kiegészítő jegyzőkönyveinek ratifikálását, mind a magatartási kódex módosításának kezdeményezését. A TEV-nek voltak kétségei azzal kapcsolatban, hogy egy IT cég kvázi önkorlátozása mennyiben lesz eredményes. Indítottak egy projektet, melynek keretében a You Tube magyar felhasználóit, illetve a magyar tartalmait monitorozták. Amennyiben antiszemita gyűlöletcselekményeket, illetve holokauszt tagadást láttak, a TEV bejelentést tett a You Tube-nál. Két hónap alatt kb. 150-200 videót vizsgáltak és arra a megállapításra jutottak, hogy ha egy alapítvány rendszeresen foglalkozik ezzel és a magatartási kódex, illetve a kerethatározat alapján meg tudja indokolni, akkor, ha nem is rövid idő alatt, de egy idő után eltűntetik ezeket a videókat. Ellenben sokkal egyszerűbb lenne az IT cégekkel szemben a jogérvényesítés, ha a magatartási kódex visszautalna az IHRA fogalom meghatározására. Javasolta, hogy ezt kezdeményezze a magyar Kormány.

Jósa Bálint elmondta, hogy a Szubjektív Értékek Alapítvány nagyméretű nemzetközi együttműködésben vett részt, amely az internet terrorista használatával kapcsolatos. Erős volt az antiszemitizmussal kapcsolatos, szélső jobboldali terrorizmus témaköre. Rémisztő jelenség, hogy ehhez hozzá tartoznak a játék platformok is, ahol nagyméretű gyűlöletbeszéd tartalom jelenik meg,

valamint a monitorozása egyáltalán nem megoldott. A Code of Conduct, melyek elsősorban közösségi média platformok, nagy része nem engedi a fiatalkorúak jelenlétét. De ez nem akadályoz meg senkit abban, hogy tíz évvel idősebbnek mondja magát. Az online térben zajló játékok könnyen radikalizálnak, ezért ezt a területet is érdemes bevenni ebbe a szöveggörnyezetbe.

Dr. Bóka János megjegyezte, hogy az elhangzott javaslatok alapvetően támogató jellegűek. A javaslat eredetileg is azt tartalmazza, hogy vizsgálják meg, hogy indokolt-e a résztvevők körének bővítése. Az észrevételek abba az irányba mutatnak, hogy kifejezetten indokolt.

VII. Oktatás, képzés

Dr. Bóka János felhívta a Munkacsoport figyelmét arra, hogy a Korm. határozat az oktatással és képzéssel kapcsolatban egyéb feladatokat is tartalmaz, amelyeket nem a Munkacsoport figyelmébe ajánl a Korm. határozat. Az eszmecsere számos pont esetében abba az irányba mutatott, hogy nem jogalkotói hanem oktatási, képzési jellegű feladatok keletkeznek a Korm. határozat végrehajtásával kapcsolatban. Ezt a Munkacsoport is meg tudja erősíteni. Az előzetes javaslatot kiegészítette a „különös tekintettel az új típusú antiszemita gyűlöletbeszéd megnyilvánulásokra” szövegszerű javaslattal. Utalt az anticionizmus köntösébe bújtatott antiszemita megnyilvánulásokra. Ha ezt külön nevesítenék, akkor ez a TEV megjegyzéseinek egy részét is lefedi és ezzel újabb hangsúlyt tudnak adni.

Dr. Szajbély Katalin az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala képviselőjében elmondta, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztos-helyettesnek néhány éve született egy részletes állásfoglalása¹ a roma holokauszt oktatásának társadalmi szemléletformáló szerepéről. Esetleg ezt a témát is érdemes lehetne bevonni, hiszen a gyűlölet egy töről fakad és nem hiábavaló emlékezni erre a kérdésre sem.

Dr. Bóka János elmondta, hogy a javaslatban utalni lehetne rá, hogy az ezzel kapcsolatban korábban született felmérések figyelembe vételével fogalmazták meg javaslataikat. Ilyen módon a roma holokauszttal kapcsolatban megfogalmazottakat is be lehet csatornázni.

Dr. Szajbély Katalin egyetértett a felvetéssel és ígéretet tett rá, hogy az állásfoglalást megküldi a Titkárság részére.

Mikesy György hangsúlyozta, hogy az egyetemi képzések során tiszteletben kell tartani a kutatások szabadságát.

Dr. Badacsonyi-Horváth Katalin a BM Közszolgálat-fejlesztési és Stratégiai Főosztálya képviselőjében elmondta, hogy Korm. határozat 2. pontja alapján várják a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) rektorának összefoglaló jelentését azzal kapcsolatban, hogy az egyetemen a kari, karközi intézetek képzési struktúrájában és tematikájában hogyan jelenik meg az antiszemitizmus-definíció, illetve alkalmazásának témája. Vizsgálják azt is, hogy a az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről, valamint az azzal összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 282/2016 (IX.21.) Korm. rendeletben meghatározott képzési és kimeneti követelményekbe hogyan lehet mindezt beilleszteni. Továbbá a BM-ben vizsgálják, hogy a rendészeti szakvizsga és továbbképzési rendszerbe hogyan illeszthető be. Megkérdezte, hogy a civil továbbképzési rendszer tekintetében szándékosan vagy tudatosan maradt-e ki a fogalomhasználatának képzésbe történő integrációjának szándéka. Ez kb. 70 ezer főt érint.

Szalai Kálmán a TEV képviselőjében elmondta, hogy a TEV az NKE Rendészettudományi Karával közösen kidolgozta a gyűlöletcselekmények természetrajza néven egyetemi tananyagot. Továbbá

¹ A Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes 1/2017. elvi állásfoglalása a roma holokauszt oktatásának társadalmi szemléletformáló szerepéről és hazai helyzetéről

etnoszociográfiai melléklet kiadását kezdeményezték az összes kisebbség bemutatásával, ismertetésével. Ezt több szakon is használják tansegédletként. A Rendészettudományi Bizottsággal közösen dolgoznak azon, hogy a középfokú rendészeti képzésben is megjelenjen a gyűlöletcselekményekkel, azon belül is az antiszemita gyűlöletcselekményekkel kapcsolatos tematika. Továbbá rendelkeznek tananyaggal rendőr továbbképzés irányában is, illetve van kidolgozott tananyaguk a jogszabályi háttér feltérképezése, értelmezése és európai kontextusba helyezéséről a Magyar Igazságügyi Akadémia és az ügyész továbbképzés számára. Hangsúlyozta, hogy tartós és megbízható eredményt csakis hosszú távon és csakis az oktatás eszközszerén keresztül lehet elérni. A határozott állami szándék és az állami területen történő, a témával kapcsolatos megnyilatkozások nagyon fontosak. A TEV kifejezetten üdvözli, hogy az oktatás és képzés témája szerepel az anyagban. A rendelkezésre álló forrásanyag óriási. Jelenleg azt látják, hogy szándék is van erre, és az elmúlt években fejlődés is mutatkozott ezen a területen. Üdvözölte, hogy van továbblépési lehetőség is.

Dr. Pintér István támogatta a civil szféra oktatásával, képzésével kapcsolatos felvetést. Elmondta, hogy a Geopolitikai Tanács pár évvel ezelőtt a családon belüli erőszak témakörében megvalósított egy képzést. Előadásokat tartottak Budapesten és az összes megyeszékhelyen, anyagokat jelentettek meg, megjelentek a helyi és az országos médiákban. Csak a lebonyolítás egy évig tartott. Ha hasonló lehetőség elérhető lenne, akkor több civil szervezet is élne vele.

Dr. Bóka János elmondta, hogy véleménye szerint a Korm. határozat megszövegezését az a szempont vezérelte, hogy a Korm. határozatban nevesített államtudományi képzési terület szolgálja egyrészt a rendvédelmi, honvédelmi, nemzetközi és európai igazgatási, illetve közigazgatási szakemberek képzését. Amikor a kormányzati cselekvésről, illetve a jogalkalmazói fellépésről beszélünk, akkor elsősorban ezekre a területekre érkező szakemberek tudják az antiszemitizmus-definíciót a munkájukban felhasználni oly módon, hogy az a rendvédelem és a közigazgatás területén azonnal látható változásokat és eredményeket hozzon. Az államtudományi képzési területen kívüli képzések esetében olyan szempontokat is mérlegelni kell, hogy ez a fajta monitorozás vagy ez a fajta fellépés milyen módon és milyen hatékonysággal szolgálja ezeket a szempontokat. Másrészt az NKE és a kormányzat kapcsolata jogszabályilag is más, mint a civil képzőhelyeké. Ez indokolhatja ezt a meghatározást a Korm. határozatban. Amennyiben a BM úgy gondolja, hogy a Korm. határozat végrehajtása során érdemesebb egy szélesebb területet megvizsgálni, a belügyminiszter a jelentésében tehet javaslatot arra vonatkozóan, hogy esetleg más területeken hasonló feladatot végezzenek el.

Dr. Badacsonyi-Horváth Katalin hangsúlyozta, hogy a civil közigazgatásra vonatkozott a kérdése.

Dr. Bóka János elmondta, hogy a feladat az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjaira vonatkozik, amely magában foglalja a civil közigazgatási képzést is.

Dr. Bóka János felkérte a Munkacsoportot, hogy a vita alapján és a javasolt kiegészítésekkel támogassa az állásponti elemeket és javaslatokat, egyúttal kérje fel az Emberi Jogi Munkacsoportot arra, hogy foglaljon állást a Véleménynyilvánítás Szabadságáért Felelős Tematikus Munkacsoport ülésén hozott határozatról, és az Emberi Jogi Munkacsoport elnöke ezekről tájékoztassa az Igazságügyi Minisztérium illetékes szervezeti egységét. Tájékoztatta a résztvevőket, hogy a Munkacsoportnak a határozatát konszenzussal kell meghoznia. Amennyiben konszenzus nincsen, lehetőség van arra, hogy a Munkacsoport többségi és kisebbségi véleményt is terjesszen az Emberi Jogi Munkacsoport elé. Kérte a Munkacsoportot, hogy foglaljon állást arról, hogy a megfogalmazott az állásponti elemeket és javaslatokat támogatja és kérje az Emberi Jogi Munkacsoport állásfoglalását ezekről.

A Véleménynyilvánítás Szabadságáért Felelős Tematikus Munkacsoport a javaslatot konszenzussal elfogadta.

Dr. Bóka János egyéb hozzászólás hiányában az ülést lezárta.

Hangfelvétel alapján készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága

Látta: Szabó-Princz Viktória titkárságvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága

Jóváhagyta: Dr. Bóka János európai uniós és nemzetközi igazságügyi együttműködésért felelős államtitkár